

Het is kermis in de stad!

Al in de negentiende eeuw kende Breda twee kermissen: de voorjaars- of Pinksterkermis en de najaars- of Allerheiligenkermis. Doordat het er regelmatig ruw aan toe ging, wilden overheden de kermissen aan het begin van de twintigste eeuw afschaffen. Breda besloot alleen de najaarskermis te handhaven. Deze kermis werd iets naar voren geschoven van november naar oktober.

De kermis zoals wij die kennen ziet er totaal anders uit dan in de tijd van het ontstaan van de kermis. Ooit was deze begonnen als jaarmarkt en hield nauw verband met kerkelijke aangelegenheden. De mis die op een wijdingsdag of naamdag van een heilige werd gehouden, werd kerkmisse genoemd. Volgens goed katholiek gebruik werd daarna de jaarmarkt bezocht waarop bijzondere spullen te koop waren en waar volop gegeten en gedronken werd. Vermaak was er natuurlijk ook bij, zoals goochelaars, acrobaten en kwakzalvers.

De Nassaus houden wel van een beetje kermis

In Jaarboek 28 van De Oranjeboom vonden we deze anekdote:

Prinses Wilhelmina, getrouwd met prins Willem V, verbleef in juni 1791 een tijdje in Breda. In een brief aan haar man vertelde ze over de kermis die ze had bezocht en was hier erg over te spreken. Wilhelmina had er verstand van, want ze had ervaring met de vermaarde Haagse kermis die door de Oranje-Nassaus regelmatig werd bezocht. De statige prinses zal overigens weinig belangstelling hebben getoond voor het amusement; haar aandacht zal waarschijnlijk uit zijn gegaan naar de uitstallingen van de 'kramers'. Ze kocht daar zeker enkele horlogekettingen voor Willem V en zoon Willem Frederik.

Op haar eerste echte Koninginnedag bracht koningin Beatrix met haar gezin in 1981 een bezoek aan Breda. Op dat moment was er geen kermis, maar speciaal voor de koninklijke festiviteiten waren er enkele attracties geplaatst. Vooral de jonge prinses gingen helemaal uit hun dak met prins Claus aan hun zijde.

Verskillende locaties

Ooit begonnen op de Grote Markt, breidde de kermis zich uit richting Halstraat, Oude Vest en tenslotte Kloosterplein. Naast kermisattracties was er in het begin ook ruimte voor kleine circussen. De attracties zelf werden in de loop der jaren steeds groter, zodat er vanaf 1964 werd uitgeweken naar het ruime Chasséveld.

Nu er plannen in de maak zijn over een nieuwe invulling van dit terrein, is de vraag waar de kermis in de toekomst zal staan.

Misschien wel weer terug richting Grote Markt en omgeving. Sinds 2016 wordt met succes in het voorjaar een zogenaamde familiekermiss gehouden met kleinschalige attracties.

Kermisweer?

Bredanaars spreken nog wel eens over kermisweer: guur, regenachtig en koud. Het kwam regelmatig voor dat een mooie nazomer werd opgevolgd door echt herfstweer tijdens de kermisdagen. Tja, dan smaken de oliebollen en poffertjes natuurlijk extra goed!

Wat nou Nassau?!

Het stoffige karakter dat geschiedenis jarenlang had, is al enige tijd verdwenen. Op tv zijn er steeds vaker allerlei programma's te zien die de kijkers mee terug nemen in de tijd. Op internet kunnen liefhebbers heel veel informatie vinden, hoewel niet alle feiten daar ook historisch kloppen. Nog vrolijker worden we van het feit dat steeds meer jongeren zich interesseren in de geschiedenis.

Breda Nassaustad wil de jeugd natuurlijk erg graag betrekken bij het Bredase verleden en dan vooral de Nassaus in de schijnwerpers zetten. Al een paar keer zijn onze jongste medewerkers met camera en microfoon op pad gegaan om meer te weten te komen over die belangrijke familie. Wat nou Nassau?! Nou, vertel het ons maar! Inmiddels zijn er al twee filmpjes van cameraman Joris en presentatrice Sevgi te bewonderen via onze website. De eerste keer kregen zij 'inside-information' van een begijn-tje en bij de opnames van de tweede video hadden zij het geluk om René van Nassau tegen het lijf te lopen.

Hou dat stel dus in de gaten, want ze zijn nog heel wat van plan!

Om onze Bredase brakskes op de scholen kennis te laten maken met de stad en haar (Nassau)verleden, vind je als leerkracht een link naar de website van Historisch Breda. Daar zijn maar liefst tien gratis lessen te vinden die je zo kunt gebruiken in je klas. In een Breda's Kwartierke worden de kinderen al heel wat wijzer. De oudere jongeren kunnen trouwens bij Historisch Breda terecht voor een cursus van drie avonden over de Bredase geschiedenis.

Stichting Breda Nassaustad
www.bredanassaustad.nl